

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2015. gada 07. maijā Nr. 1-8/10

**Latvijas Republikas Saeimas
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai**
cilvektiesibu.komisija@saeima.lv

Juridiskajai komisijai
juridiska.komisija@saeima.lv

Par likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē”

Šā gada 28. janvārī Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un Juridiskajai komisijai nosūtīju vēstuli (dok. Nr.1-8/4) par tiesībsarga institūcijas nostiprināšanu valsts pamatlikumā, ar lūgumu izskatīt likumprojektu „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” un virzīt to kā komisijas priekšlikumu izskatīšanai Saeimā.

Kopš minētā priekšlikuma izteikšanas notikušas vairākas diskusijas ar tiesībzinātniekiem un nozares ekspertiem - E.Levitu, *prof., Dr.iur.h.c., assessor iur., Dipl.-Pol.*, I. Ziemeli, *Prof., Ph.D (Cantab.), M.I.L. (Lund)*, A.Kuču, *asoc. prof., Dr.iur.*, J.Plepu, *doc., Dr.iur.*, G. Kūtri, *Mg.iur.*, J.Dreifeldu, *Ph.D* un R. Bērziņu, *Mg.iur.*

Kopumā eksperti vienoti atzina nepieciešamību tiesībsarga institūcijas statusu nostiprināt Satversmē, atvēlot tam atsevišķu nodaļu. Ekspertu domas dalījās vien jautājumā par vietu, kur attiecīgā nodaļa varētu atrasties.

Kā viens no variantiem, kur tas saturiski vislabāk iekļautos, tika minēts priekšlikums papildināt Satversmi ar VII¹ nodaļu, papildinot Satversmi ar 88.¹ pantu. Tomēr daļa ekspertu kritiski norādīja, ka Satversmē nav prim pantu, tādēļ šāda juridiskā tehnika neatbilstu Satversmes formai. Uz minēto gan izskanēja iebildumi, ka forma nedrīkst noraidīt saturu. Satversme ir dzīvs instruments, kas pieaug un veidojas. Forma veicina un atbalsta saturu, nevis ierobežo. Līdzīgi kā Satversmes preambulā šobrīd ir ietverti jaunvārdi – „ilgtspēja, valstsgriba”, ir iespējams ieviest arī prim nodaļas un pantus, ja to pieprasa saturs.

Kā otrs variants tika izteikts priekšlikums papildināt Satversmi ar jaunu IX nodaļu, ietverot tajā 117. un 118. pantu. Šāds risinājums attiecīgi loģiski papildinātu pašreizējo Satversmes VIII nodaļu „Cilvēka pamattiesības”, kurā ietvertas materiāli

tiesiskās normas, ar nodaļu, kas nosaka procesuālās tiesību normas, kā nodrošināt pamattiesību aizsardzību.

Tiesībsarga birojā ir izvērtēti un atzīti par pieņemamiem abi risinājumi. Šobrīd piedāvāju Jūsu izvērtēšanai divas likumprojekta redakcijas. Vienlaikus informēju, ka esam papildinājuši likumprojekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma sadaļas: „Kādēļ likums ir vajadzīgs?” un „Kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst likumprojekts?”

Tiesībsarga institūcijas nostiprināšana Satversmē liecinātu par politisko lēmumu pieņēmēju nopietnu gribu stiprināt Latvijas iedzīvotāju pamattiesības un valsts atbildību iedzīvotāju priekšā, kas vienlaikus stiprinātu demokrātisko valsts iekārtu. Tādējādi, atkārtoti aicinu komisijas rūpīgi izvērtēt piedāvātos likumprojektus un virzīt tos turpmākai izskatīšanai Saeimā.

Pielikumā: likumprojekts „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” uz 6 lp.

Tiesībsargs

J. Jansons